



FOTO: THE GARDEN COLLECTION

FJERBUSK

– en utrættelig staude

Der findes flere gode sorter af almindelig fjerbusk, og de trives i både sol og et hjørne med halvskygge.

TEKST: LONE SKJØDT, HORTONOM OG HAVEARKITEKT, GRØNNE GLIMT

Den buskagtige vækst gør almindelig fjerbusk egnet som en let sommerhæk, der kan camouflere en trist husmur.

Planten kort

Slægt og arter: Slægten fjerbusk, *Aruncus*, tilhører rosenfamilien. Den indeholder kun få arter, hvoraf to stauder forhandles i Danmark: Almindelig fjerbusk, *Aruncus dioicus*, der har en buskagtig vækst, og koreansk fjerbusk, *Aruncus aethusifolius*, der kun bliver ca. 30 cm høj, forhandles i Danmark. Slægtens danske navn beskriver de fjerlette blomsterstande. Artsepitetet *dioicus* fortæller, at almindelig fjerbusk er tvebo og har både hanplanter og hunplanter.

Historie: I slutningen af 1800-tallet var almindelig fjerbusk en modeplante, og i haver fra den tid kan man stadig finde overlevende eksemplarer. Nogle moderne sorter er hybrider.

Blomstring: Juni-juli. Frugten på hunplanterne er giftig.

Her trives den: Optimal vækst i fugtig, næringsrig jord, men det er en nøjsom plante, som kan gro overalt – også i sur jord.

Formering: Ved deling i september eller ved at tage frø. Svag spredning med sideskud.

I nærheden af mit hjem vokser der en hæk af almindelig fjerbusk langs en landevej. Jeg bliver altid så betaget af dens vækstkraft – fra de spæde, røde skud viser sig i april, til den står stor og statelig, 1,5 m høj i juni med smukke, fjerlette, oprette blomsterstande og finnedede, grønne blade. Fuldstændig stabil som et urværk kommer den frem år efter år, og uberørt af vind og trafikens sus formår den at berige forbi-passerende med sin enorme vækstkraft og frodighed.

Nem og trofast

Almindelig fjerbusk er en længelevende og holdbar plante, hvilket måske hidtil har været en lidt overset kvalitet, når vi skal vælge stauder. Men her får du en staude, der er nem at have med at gøre, og som kommer troligt igen år efter år, så du slipper for at genplante og ærgre dig over spildte penge.

Det er en statelig og vindstærk staude med kraftige, stive stængler, der ikke behøver opbinding. Blomstringen varer en måneds tid gennem juni-juli. Blomsterne dufter, og bierne er glade for dem. De er små og cremehvide og sidder samlet i kæmpestore, astilbelignende stande. Efter afblomstringen drysser de hvide blomster af, og hvis man ikke vil se på de visne blomsterstande, kan de skæres af lige over de første grønne blade. Bladene er fine som grønt supplement til havens buketter, og de holder sig friskt grønne til langt hen i oktober. Mens almindelig fjerbusk 'Kneiffii' er finløvet og kompakt og bliver ca. en meter høj, har hybridsorten 'Horatio' en meget mere let og åben vækstform og en højde på 120 cm. Man kan også købe en almindelig fjerbusk uden sortsnavn. Den kan blive næsten to meter høj.

Få rabat på fjerbusk

Som medlem får du rabat på fire sorter af fjerbusk. Se tilbuddet side 75.

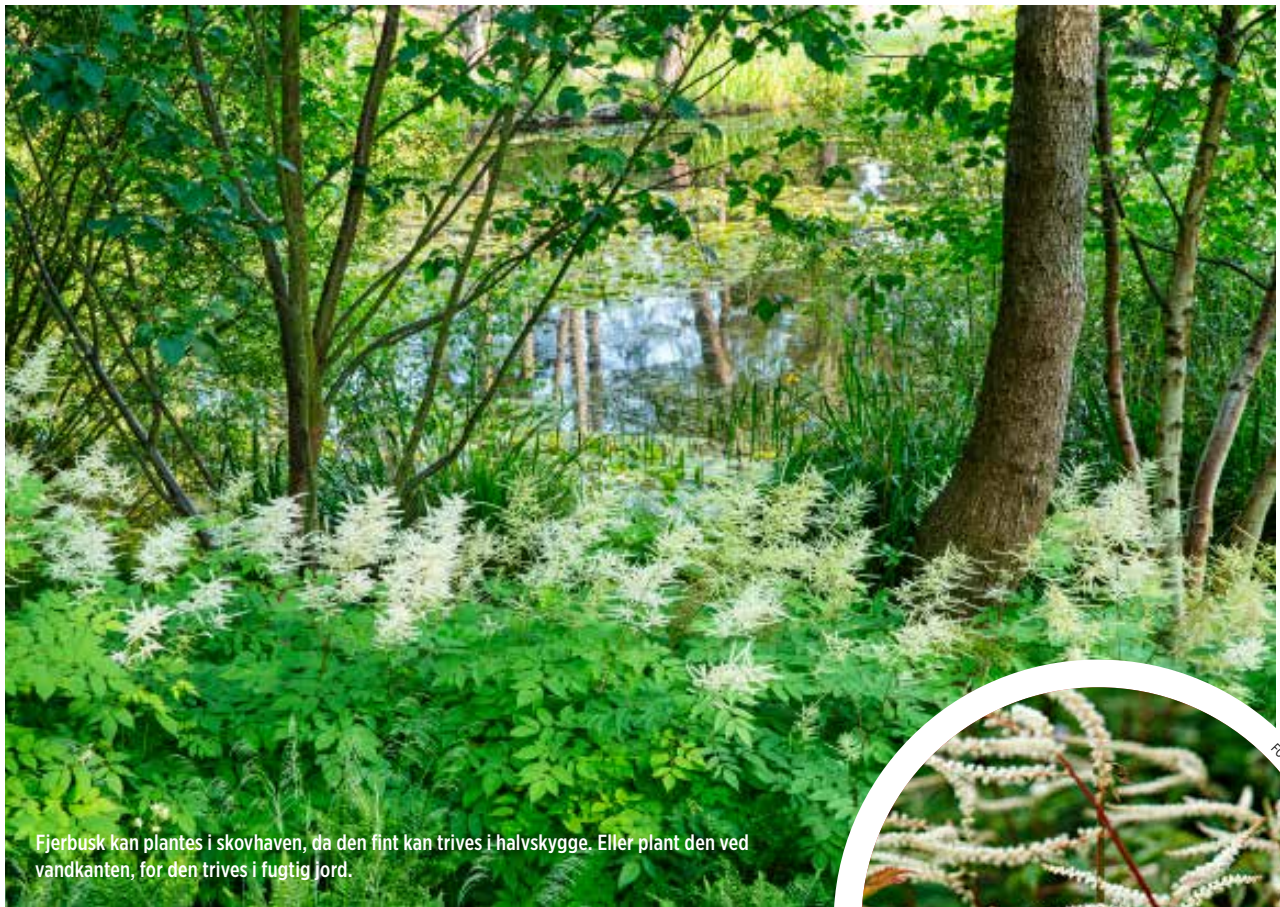


FOTO: MARIANNE MÅJERUS GARDEN IMAGES

Fierbusk kan plantes i skovhaven, da den fint kan trives i halvskygge. Eller plant den ved vandkanten, for den trives i fugtig jord.



FOTO: MARY

Forslag til brug i haven

De fleste sorter af almindelig fierbusk kræver god plads og er glimrende til at fylde et af havens hjørner.

Som hæk

Som uformel og tæt hæk kan almindelig fierbusk med lethed tildække en kedelig mur eller et ældre skur – om sommeren. Her slipper man for hækkeklipping, til gengæld skal man kunne leve med, at det grønne hegn forsvinder hen over vinteren, da den visner mere eller mindre ned for at kunne samle kræfter til næste års kraftpræstation.

Som midlertidig, hurtigtvoksende hæk kan den udnyttes som lægiver og afskærmer på en nybyggergrund, indtil andre mere langsomtvoksende planter får ordentlig fat. Da plantens vækst er buskagtig, bør man ikke plante for tæt. To planter pr. løbende meter er passende.

Som solitærplante

En fierbusk er vidunderlig til at fylde i et skyggefuldt hjørne, eller hvis man mangler

fyldte et sted i haven. Den har en smuk vækstform og kan nydes fra alle sider – også som eneste aktør i et flot bed. Efter blomstring står den resten af sommeren som en diskret grøn baggrund for havens øvrige vækster og giver godt læ.

Ved vandkanten

Da fierbusk trives i fugtig jord, kan den plantes langs kanten af et større bassin eller en sø eller i et fugtigt hjørne i haven.

I skovhaven

Under letløvede træer klarer den konkurrencen fra skvalderkål og andre konkurrencestærke planter og trives i halvskyggen.

Udnyt pladsen

Man kan sagtens nå at nyde tidligt blomstrende forårslæg (vintergækker, krokus, snepryd og påskeliljer) og stauder (primula og vårkærminde) i et bed sammen med fierbusk.

Hybridsorten 'Horatio' er meget lettere i sit udtryk end arten almindelig fierbusk.

Konkurrencestærk

Vær varsom med at placere almindelig fierbusk i et blandet, solbeskinnede staudebed, da den skygger for naboplanterne og med tiden kan udkonkurrere andre planter i bedet. Ønsker man et blandet staudebed, skal andre arter have samme vækstkraft for at kunne tage kampen op, fx hosta, elefantgræs, hjortetrøst, lupin og bonde-rose. Sørg for god planteafstand til fierbusken, der gerne hurtigt fylder en kvadratmeter pr. plante.